

ΤΗΕ: 04.040.007
Τηλ: + 357 22814854
e-mail: gkomodromos@dec.dmrld.gov.cy

8 Σεπτεμβρίου, 2023

Πρόσκληση

Ημερίδα - “9th ESA PECS Call Briefing 2023”

Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 2023

Ξενοδοχείο Cleopatra, Αίθουσα ”Μακεδονία”, Λευκωσία

Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ) διοργανώνουν ημερίδα με θέμα “**9th ESA PECS Call Briefing 2023**”, την Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 2023, στο Ξενοδοχείο Cleopatra στη Λευκωσία.

2. Η ημερίδα, η οποία θα είναι ανοικτή για όλους τους εθνικούς ενδιαφερόμενους, διοργανώνεται προκειμένου να ενημερωθούν οι συμμετέχοντες, από τον ΕΟΔ, για το πλαίσιο και τις διαδικασίες υποβολής Προτάσεων κατά την 8^η Πρόσκληση του προγράμματος ESA PECS, από την οποία θα προκύψουν τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν, στο πλαίσιο της νέας Συμφωνίας European Cooperating States (ECS) που υπογράφτηκε στις 19 Νοεμβρίου 2021.

Συγκεκριμένα, η ενημέρωση παρουσιάζει βασικές πληροφορίες για τους κανόνες της πρόσκλησης και για το πώς να συντάξουν οι ενδιαφερόμενοι μια καλή πρόταση, οπότε είναι σημαντική η παρουσία και συμμετοχή σας, καθώς είναι αποδεδειγμένο ότι αυτοί που παρευρίσκονται στην υπό αναφορά ενημέρωση έχουν σημαντικά υψηλότερο ποσοστό επιτυχίας στην Πρόσκληση.

3. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της ημερίδας οι εκπρόσωποι του ΕΟΔ θα προσφέρουν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα και να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για το πώς να γράφουν καλές τεχνικές απαιτήσεις σε διαστημικά έργα και θα προχωρήσουν και σε σχετική παρουσίαση όσο αφορά την φάση της διαπραγμάτευσης στα έργα του ΕΟΔ.

4. Μετά το πέρας της ημερίδας, ο ΕΟΔ θα παρέχει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να έχουν εκ του σύνεγγυς συναντήσεις (Face to Face Meetings) με τους εκπροσώπους του.

5. Η ημερίδα τελεί υπό την αιγίδα του αξιότιμου Υφυπουργού Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, κ. Φίλιππου Χατζηζαχαρία.

6. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται, σχετικό ενημερωτικό Σημείωμα καθώς και το προκαταρκτικό Πρόγραμμα της ημερίδας.

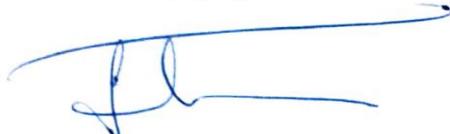
7. Για συμμετοχή στην ημερίδα, παρακαλούμε όπως κάνετε εγγραφή εδώ το αργότερο έως την **Παρασκευή 13 Οκτωβρίου 2023**.

Επιπρόσθετα, κατά την εγγραφή σας, **παρακαλώ όπως δηλώσετε** κατά πόσο επιθυμείτε να έχετε εκ του σύνεγγυς συνάντηση με τους εκπροσώπους του ΕΟΔ.

8. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της ημερίδας θα τηρηθούν όλα τα προβλεπόμενα πρωτόκολλα που αφορούν την πανδημία του COVID-19.

9. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στους αριθμούς 22-814854, 22-814033, 22-814028, 22-814036, 22-814034 ή 22-814867 και στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις stziortzis@dec.dmrtd.gov.cy και citalou@dec.dmrtd.gov.cy.

Με εκτίμηση,

**Γιώργος Κωμοδρόμος
Διευθυντής**

Κοιν: Γενικό Διευθυντή
Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής

Προκαταρκτικό Πρόγραμμα Ημερίδας: 26 Οκτωβρίου 2023

08:45 - 09:30 - Εγγραφή

09:30 – 09:40 - Χαιρετισμός

09:40 – 10:30 - Παρουσίαση από ΕΟΔ “ 9th ESA PECS Call Briefing ”

10:30 – 10:40 - Ερωτήσεις

10:40 – 10:55 - Διάλειμμα

10:55 – 11:40 -Παρουσίαση/Εκπαίδευση από ΕΟΔ “How to write good technical requirements in space projects”

11:40 – 11:50 – Ερωτήσεις

10:50 – 12:20 -Παρουσίαση από ΕΟΔ “ How to handle the negotiation phase”

12:20 – 12:30 – Ερωτήσεις

12:30 – 13:30 - Γεύμα

14:00 – 17:30 - Εκ του σύνεγγυς συναντήσεις (Face to Face Meetings)

Ενημερωτικό Σημείωμα για ΕΟΔ

Τι είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος:

- Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ), ο οποίος εδρεύει στο Παρίσι, αποτελεί σήμερα την πύλη της Ευρώπης προς το διάστημα.
- Ο ΕΟΔ είναι ένας ανεξάρτητος, διακυβερνητικός οργανισμός αποτελούμενος από 22 μέλη. Διατηρεί στενούς δεσμούς με την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω μιας Συμφωνίας Πλαισίου που υπογράφηκε το 2004.
- Αποστολή του ΕΟΔ είναι η ανάπτυξη των δυνατοτήτων της Ευρώπης σχετικά με το διάστημα και η εξασφάλιση συνεχιζόμενων επενδύσεων στο διάστημα, ώστε να προκύπτουν οφέλη για τους πολίτες της Ευρώπης.
- Ο ΕΟΔ αναπτύσσει, μεταξύ άλλων, εκτοξευτές, διαστημόπλοια και επίγειες εγκαταστάσεις, επιτρέποντας στην Ευρώπη να είναι ανάμεσα στους πρωτοπόρους της παγκόσμιας διαστημικής δραστηριότητας.

Ποιες οι σχέσεις Κύπρου- ΕΟΔ :

- Το 2009, η Κυπριακή Δημοκρατία (με εκτελεστικό βραχίονα το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών) υπέγραψε Συμφωνία Συνεργασίας (Cooperation Agreement) με τον ΕΟΔ, διάρκειας 5 ετών, ως το πρώτο προκαταρκτικό στάδιο στην πορεία ενός κράτους για ένταξη (πλήρες μέλος) στον ΕΟΔ. Με αυτή τη Συμφωνία καθοριζόταν το αρχικό πλαίσιο συνεργασίας, μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ΕΟΔ, στον τομέα της έρευνας και της ειρηνικής χρήσης του απώτερου διαστήματος. Η εφαρμογή της Συμφωνίας Συνεργασίας ήταν επιτυχής, αφού κατέστη δυνατόν να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι δεσμοί με τον ΕΟΔ, να διοργανωθούν με επιτυχία αρκετά συνέδρια και εκπαιδεύσεις στην Κύπρο, να εξασφαλιστεί η συμμετοχή της Κύπρου ως παρατηρητή στα Συμβούλια και τις Επιτροπές του ΕΟΔ, και να ετοιμαστεί ένα πρώτο έγγραφο της Εθνικής Διαστημικής Στρατηγικής της Κύπρου.

- Το 2011 και 2015, κλιμάκια του ΕΟΔ πραγματοποίησαν τεχνικές επισκέψεις στην Κύπρο, με στόχο την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων και δυνατοτήτων της εγχώριας βιομηχανίας και πανεπιστημιακής κοινότητας για ανάπτυξη και εφαρμογή διαστημικών τεχνολογιών. Οι εκπρόσωποι του ΕΟΔ είχαν συναντήσεις με κυβερνητικά τμήματα, ιδιωτικές εταιρείες και πανεπιστημιακούς/ερευνητές. Σύμφωνα με τη σχετική έκθεση αξιολόγησης που ετοίμασε ο ΕΟΔ, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (κυβέρνηση, ακαδημαϊκή κοινότητα, βιομηχανία) είναι σε θέση και έχουν τις δυνατότητες να αποκομίσουν σημαντικά οφέλη με τη συμμετοχή της Κύπρου στη Συμφωνία European Cooperating State (ECS/PECS).
- Η Κυπριακή Δημοκρατία (με εκτελεστικό βραχίονα το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ) υπέγραψαν τη Συμφωνία ECS (2016), η οποία τέθηκε σε ισχύ με την υπογραφή της Συμφωνίας Προγράμματος PECS (2017), με στόχο την καλύτερη προετοιμασία της Κύπρου σε μια πορεία ένταξης αυτής ως μέλους του ΕΟΔ. Η Συμφωνία ECS, με διάρκεια πέντε (5) χρόνια και η οποία ολοκληρώνεται τον Ιούλιο του 2022, επιτρέπει στην Κύπρο να συμμετέχει σε προγράμματα και δραστηριότητες του ΕΟΔ, έτσι ώστε να ενισχυθεί η τεχνογνωσία της εγχώριας διαστημικής βιομηχανίας και ακαδημίας.
- Τον Ιούνιο του 2021, κλιμάκιο του ΕΟΔ πραγματοποίησε επίσκεψη στην Κύπρο, όπου οι εκπρόσωποι του ΕΟΔ είχαν εκ του σύνεγγυς συναντήσεις με κυβερνητικά τμήματα, ιδιωτικές εταιρείες και πανεπιστημιακούς/ερευνητές καθώς επίσης και συναντήσεις με τη διοίκηση του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, στις οποίες συζητήθηκε η μελλοντική σχέση της Κύπρου με τον ΕΟΔ.
- Σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης που ετοίμασε ο ΕΟΔ, τα τελευταία χρόνια, η Κύπρος έχει σημειώσει πολύ μεγάλη πρόοδο στον τομέα των τεχνολογιών διαστήματος, και έχει καταφέρει να προσελκύσει σημαντικές υποδομές διαστήματος της Ε.Ε. (EGNOS/Galileo/Copernicus). Πέραν τούτου, όμως, κρίνεται απαραίτητη η περαιτέρω ενδυνάμωση του οικοσυστήματος σε συγκεκριμένους τομείς, και ως εκ τούτου ο ΕΟΔ εισηγήθηκε όπως ανανεωθεί το υφιστάμενο καθεστώς για ακόμη πέντε (5) χρόνια προκειμένου η Κύπρος να προετοιμαστεί αρκετά έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις αυξημένες απαιτήσεις του Associate Member.
- Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, στις 19 Νοεμβρίου 2021, η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε με τον ΕΟΔ στο Ματοσίνιος (Πορτογαλία) τη νέα Συμφωνία Ευρωπαϊκού

Συνεργαζόμενου Κράτους (ECS +, European Cooperating State), σε ανανέωση της αντίστοιχης Συμφωνίας ECS το 2016.

Ποιοι οι στόχοι της νέας συμφωνίας ECS/PECS;

- Το δεύτερο στάδιο συνεργασίας με τον ΕΟΔ (ECS/PECS) αποσκοπεί στο να προετοιμάσει τις ευρωπαϊκές χώρες να ενταχθούν ως πλήρη μέλη του ΕΟΔ.
- Ο κύριος στόχος της νέας Συμφωνίας ECS είναι η συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των μερών στον τομέας του Διαστήματος, η οποία αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση του κυπριακού διαστημικού οικοσυστήματος.
- Η νέα Συμφωνία ECS/PECS, με διάρκεια πέντε (5) χρόνια επιπρόσθετα προβλέπει την πραγματοποίηση ενδιάμεσης «Έκθεσης απόδοσης του προγράμματος» “Mid-Term report” από τον ΕΟΔ, στο τρίτο έτος του νέου προγράμματος, η οποία θα επανεξετάσει το ενδεχόμενο ένταξης της Κύπρου ως συνεργαζόμενο μέλος (Associate Member), πριν το τέλος της νέας Συμφωνίας ECS.

Ποια η συνδρομή της Κύπρου;

- Η Κυπριακή Δημοκρατία, σήμερα, καταβάλλει στον ΕΟΔ για το 2023 ετήσια χρηματική συνδρομή ύψους 2.600.000 εκατομμύρια ευρώ (περίπου) ενώ για το 2024 η Κυπριακή Δημοκρατία θα καταβάλει 3.000.000 εκατομμύρια ευρώ (περίπου). Ταυτόχρονα, το 80% περίπου αυτής της συνδρομής επιστρέφει στην Κύπρο, υπό τη μορφή “κάθετης” χρηματοδότησης από τον ΕΟΔ, σε εγχώρια προγράμματα (projects) και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Ποια τα αποτελέσματα των ESA/PECS Calls;

- Στο πλαίσιο της εν λόγω “κάθετης” χρηματοδότησης, μέχρι τώρα, έχουν γίνει επτά (8) προσκλήσεις (Calls) από τον ΕΟΔ για υποβολή προτάσεων από κυπριακούς φορείς. Σε αυτές τις προσκλήσεις υποβλήθηκε ένας πολύ μεγάλος αριθμός επιτυχημένων προτάσεων. Αυτό υποδεικνύει, σαφώς, ότι παρά το μικρό μέγεθος της Κύπρου, υπάρχει η δυνατότητα και οι ικανότητες σε σχέση με τις Εφαρμογές και Τεχνολογίες διαστήματος.

- Κατά το πρώτο Call (2017) υποβλήθηκαν 28 προτάσεις, εκ των οποίων οι 7 πρώτες επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση.
- Κατά το δεύτερο Call (2018) υποβλήθηκαν 21 προτάσεις, εκ των οποίων οι 9 πρώτες επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση. Το σημαντικό χαρακτηριστικό του 2nd Call είναι ότι από τις 9 προτάσεις οι 6 αφορούν τη Βιομηχανία, γεγονός που υποδηλώνει σαφή βελτίωση, ως προς τον στόχο του προγράμματος, αφού ο σκοπός είναι στο τέλος να έχει ωριμάσει το οικοσύστημα των διαστημικών εφαρμογών στην Κύπρο, όχι μόνο από πλευράς του ακαδημαϊκού οικοσυστήματος αλλά και της βιομηχανίας
- Κατά το τρίτο Call (2019) υποβλήθηκαν 13 προτάσεις, εκ των οποίων οι 7 πρώτες επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση.
- Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του 3rd Call προκηρύχθηκε διαγωνισμός για υποβολή πρότασης για μελέτη με τίτλο “Feasibility Study of Cyprus Space Sector Development”. Μέρος των αποτελεσμάτων αυτής της μελέτης, καθώς και η έκθεση του ΕΟΔ μετά το τέλος του προγράμματος ECS/PECS, θα χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη χρήση των Τεχνολογιών Διαστήματος. Ο διαγωνισμός έχει ανατεθεί στην εταιρεία EMTECH SPACEP.C LTD (CY).
- Κατά το τέταρτο Call (2020) υποβλήθηκαν 30 προτάσεις, εκ των οποίων οι 9 πρώτες επιλέχθηκαν για χρηματοδότηση.
- Κατά το πέμπτο Call (2021) υποβλήθηκαν 24 προτάσεις, εκ των οποίων οι 8 πρώτες επιλέχθηκαν για πιθανή χρηματοδότηση.
- Κατά το έκτο Call (2022) υποβλήθηκαν 2 προτάσεις οι οποίες και επιλέχθηκαν για πιθανή χρηματοδότηση.
- Κατά το έβδομο Call (2021) υποβλήθηκαν 24 προτάσεις, εκ των οποίων οι 9 πρώτες επιλέχθηκαν για πιθανή χρηματοδότηση.
- Τέλος, κατά το όγδοο Call (2023) υποβλήθηκαν 20 προτάσεις, εκ των οποίων οι 7 πρώτες επιλέχθηκαν για πιθανή χρηματοδότηση

Γιατί η Κύπρος πρέπει να επενδύσει στις Τεχνολογίες Διαστήματος:

- Με την υπογραφή της νέας Συμφωνίας ECS, η Κύπρος θα μπορεί να συμμετέχει ενεργά στις δραστηριότητες και προγράμματα του ΕΟΔ. Με αυτό τον τρόπο ανοίγουν νέες προοπτικές για την ανάπτυξη της κυπριακής βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας στην Κύπρο, όπου τίθενται οι βάσεις για την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών στις οποίες γίνεται χρήση των διαστημικών τεχνολογιών.
- Η Κύπρος χρειάζεται άμεσα να απεγκλωβιστεί από τους παραδοσιακούς κλάδους της οικονομίας και να ανοιχθεί σε νέους τομείς, όπως στις εφαρμογές με τη χρήση τεχνολογιών διαστήματος, που δημιουργούν προστιθέμενη αξία και καινοτομία και ταυτόχρονα αναβαθμίζουν τα προϊόντα των παραδοσιακών κλάδων, προκειμένου να επιτύχει τη στρατηγική επιδίωξη της αξιοποίησης του πλούτου και των πόρων της χώρας.
- Η Κύπρος έχει πολλά να κερδίσει με την ενεργό εμπλοκή της στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ), σε τομείς όπως η ασφάλεια, η έρευνα και η διάσωση, η παρακολούθηση του περιβάλλοντος, η δορυφορική πλοήγηση, οι τηλεπικοινωνίες, η παιδεία και η τηλεϊατρική. Επίσης, η Κύπρος μπορεί να αναδειχτεί σε χώρο έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογίας διαστήματος, προσελκύοντας έτσι ξένα κεφάλαια και οργανισμούς να επενδύσουν στη χώρα. Για παράδειγμα, η Κύπρος ήδη καθίσταται κέντρο δορυφορικών επικοινωνιών της ανατολικής μεσογείου, προσφέροντας τόσο σε τεχνογνωσία, σε υποδομές και σε υπηρεσίες.
- Επιπλέον, αναμένουμε ότι η γεωγραφική θέση της Κύπρου, η οποία βρίσκεται στη μέση 3ών ηπείρων (Ευρώπη, Ασία και Αφρική), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της συνεργασίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ESA), θα έχει ως αποτέλεσμα την προώθηση του στόχου της Κύπρου, να καταστεί περιφερειακός κόμβος (hub) στον τομέα των δορυφορικών επικοινωνιών.
- Επίσης, η Κύπρος έχει μία από τις καλύτερες κλιματικές συνθήκες για την παρατήρηση της γης. Μαζί με τη στρατηγική της θέση, την εθνική υποδομή και τη τεχνογνωσία, μπορούμε να αναπτύξουμε καινοτόμες υπηρεσίες διαστημικής τεχνολογίας.
- Συνοπτικά, παρουσιάζονται πιο κάτω, τα πιο σημαντικά οφέλη από την ενδυνάμωση της Κυπριακής Διαστημικής Οικονομίας και Βιομηχανίας.

- ο Ενίσχυση της εικόνας της Δημοκρατίας ως σημαντικού παίχτη στους τομείς των τεχνολογιών του διαστήματος.
- ο Δημιουργία νέων επιχειρήσεων, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, και προσέλκυση επενδύσεων σε αυτούς τους τομείς.
- ο Παράλληλη τόνωση του τομέα παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών (π.χ. χρηματοοικονομικά, λογιστικά, νομικά).
- ο Ενίσχυση των κρατικών εσόδων από τέλη αδειών, φόρους και άλλες υπηρεσίες.
- ο Ενίσχυση των ερευνητικών υποδομών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα πανεπιστήμια.
- ο Μεταφορά τεχνογνωσίας και συνέργειες μεταξύ των πανεπιστημίων και της εγχώριας βιομηχανίας.
- ο Προσέλκυση καταξιωμένων Κύπριων και ξένων επιστημόνων.
- ο Εξασφάλιση μεγαλύτερων κονδυλίων χρηματοδότησης από τα ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ και του ΕΟΔ.
- ο Πρόσβαση στην τεχνογνωσία και στις συμβουλευτικές υπηρεσίες που έχει αναπτύξει ο ΕΟΔ.
- ο Ανάπτυξη συνεργειών με άλλες στρατηγικές της Κυπριακής Δημοκρατίας (π.χ. ψηφιακή στρατηγική, στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης, στρατηγική της πράσινης ανάπτυξης, στρατηγική της γαλάζιας ανάπτυξης).
- ο Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών από την εφαρμογή διαστημικών τεχνολογιών.
- ο Βελτίωση της λειτουργίας των κρατικών υπηρεσιών με τη χρήση διαστημικών εφαρμογών.

- ο Δημιουργία δικτύου επίβλεψης και οργάνωσης θαλάσσιων σταθμών εξόρυξης πετρελαίου η φυσικού αερίου.
- ο Ανάδειξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε βασικό επιχειρησιακό χώρο για επίβλεψη καταστροφών και οργάνωση επιχειρήσεων διάσωσης.
- ο Ανάδειξη της Κυπριακής Δημοκρατίας σε περιφερειακό κέντρο δορυφορικών επικοινωνιών.